

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 5 JANUARI 1916

No. 1

INHOUD

	Blz.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN	1
GEVOLGEN VAN DEN STAND DER WISSELKOERSEN	2
DE SCHEEPVAART IN 1915	3
IJZER EN STAAL	4
Vredestoerusting—Waterwegen	4
De Vereenigde Staten in Zuid-Amerika	5
Mobilisatie van Effecten	5
Buitenlandsche leeningen in de Vereenigde Staten	5
Amerikaansche sporen in receiver's handen	5
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	6—12
Geldkoersen. Effectenbeurzen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	
Bankstaten. Verkeerswezen.	

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10.— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0.35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Met den groei van het economisch leven van onzen tijd verbreedt zich de kring van verschijnselen, welke aan den handelsman en in het algemeen aan hem, die den ontwikkelingsgang van dat leven wil gadeslaan, belang inboezemen.

Tegelijkertijd neemt de berichtgeving in omvang toe: vakbladen, mededeelingen van vakgenooten, de groote dagbladpers verschaffen voortdurend meer gegevens, die den koopman en den industrieel in staat stellen zich een steeds scherper beeld te vormen van hetgeen hier en elders op het eigen gebied voorvalt, doch tegelijkertijd den buiten dat speciale vak staanden belangstellende het gezicht op de groote lijnen bemoeilijken.

Voor de economische en financiële verschijnselen van meer algemeen aard geldt ten deele hetzelfde. De groote dagbladpers, die op steeds ruimer schaal de rol van berichtgeefster op dit gebied op zich neemt, is door haren aard in hoofdzaak aangewezen op het geven van bouwstoffen. Wel bevatten ook hier te lande de voornaamste bladen regelmatig belangrijke samenvattende overzichten, doch de taak van het weekblad, dat juist door het bestaan dezer dagbladpers zich tot hoofdzaken kan bepalen, dat zijn statistisch materiaal

volledig kan rangschikken en de weergegeven cijfers stellen in de rij hunner voorgangers, kan het dagblad niet overnemen.

Deze en dergelijke oorzaken hebben buiten ons land het aanzijn gegeven aan een reeks van weekbladen, waarvan enkele als de Engelsche „Economist” zich een internationalen naam hebben verworven.

Hier te lande ontbreekt een dergelijk blad. Wel wordt door een aantal tijdschriften en enkele officiële publicaties een gedeelte van het gebied bestreken, doch het geschiedt in ander verband en met ander doel.

Ook het blad, waarvan hiermede het eerste nummer het licht ziet, is in den vorm, waarin het zijn levensloop aanvaardt, niet bij machte die leemte geheel te vullen.

Toch hebben ondergeteekenden gemeend met de verwezenlijking der plannen, die reeds voor den oorlog tot zekere rijpheid waren gekomen, niet langer te moeten wachten. Immers indien ooit, dan heeft thans een dergelijk blad, ook al moet het zich aanvankelijk zekere beperkingen opleggen en al zal in den eersten tijd het reproductieve karakter wellicht meer op den voorgrond staan, hier te lande een taak te vervullen. Het groote economische gebeuren van onzen tijd, de economische verschuivingen, die zich in deze dagen in de internationale samenleving voltrekken, zijn ook voor ons land van de grootste beteekenis. Ieder pogen tot vermeerdering van kennis op dit gebied en tot zooveel mogelijk zelfstandig Nederlandsche voorlichting dient thans meer dan ooit een nationaal belang.

Zal het blad evenwel in staat zijn deze taak te vervullen, dan is samenwerking van alle beschikbare krachten noodzakelijk. Ondergeteekenden doen hiervoor een beroep op de medewerking hunner landgenooten, op de mannen uit het practische leven in de eerste plaats, op allen, die in de economische ontwikkeling van ons land belangstellen, en inzonderheid op hunne landgenooten in de koloniën en in den vreemde.

De hoofdlijnen, die den inhoud van het tijdschrift zullen bepalen, zijn in het bovenstaande weergegeven. Het redactionele gedeelte zal daarnevens onder meer nog bevatten overzichten van belangrijke rechterlijke beslissingen op handelsgebied, overzichten van de bedrijfsresultaten van belangrijke vennootschappen of groepen van vennootschappen, boekaankondigingen etc.

De afdeling „Statistiek en Overzichten” draagt in verschillende opzicht het stempel van dezen tijd. Verscheidene gegevens ontbreken of hebben door de abnormale omstandigheden, waarin verschillende takken van handel en bedrijf in toenemende mate komen te ver-

keeren, voorshands aan beteekenis verloren. Daarentegen is met name aan de statistiek der wisselkoersen en aan de weekstaten der buitenlandsche circulatiebanken meer ruimte gegeven dan in rustiger tijden het geval zou zijn.

Het ligt in het voornemen de gepubliceerde koersen en weekstaten achtereenvolgens in het kort toe te lichten. In een der volgende nummers zal hiermede een aanvang worden gemaakt.

Uit den naasten kring van hen, die in het blad belangstellen en zich tot daadwerkelijke medewerking bereid verklaarden, heeft zich reeds voorloopig eene commissie van medewerkers gevormd, welke ledental zich, naar ondergeteekenden hopen, nog belangrijk zal uitbreiden. De leiding van het tijdschrift berust bij ondergeteekenden, terwijl eene commissie uit hun midden, aangevuld met enkele leden van de algemeene commissie van medewerkers, zich met de dagelijksche zorg belast.

Jhr. F. W. L. DE BEAUFORT.
Mr. G. W. J. BRUINS.
Mr. R. E. KIELSTRA.
Mr. H. G. KRONENBERG.
NICO J. POLAK.
Mr. Q. J. TERPSTRA.
E. DEN TEX.

Januari 1916.

4 JANUARI 1916.

Ons land versterkte ook deze week zijn buitengewoon krachtige positie, die het op de internationale geldmarkt inneemt. De wisselkoersen bewogen zich wederom in dalende richting.

Geld blijft ruim; weliswaar was tegen het einde des jaars prolongatie iets vaster, maar op den 31sten werd weer $3\frac{1}{4}$ genoteerd tegen 4 op de vorige dagen. Ook op langen termijn blijkt het geld beschikbaar: de uitgifte van f 8 miljoen 5 % obligatiën Bataafsche Petroleum Mij. was een volledig succes, terwijl voor de komende week nieuwe emissies zijn aangekondigd. De staat deed mede een beroep op de geldmarkt door uitgifte van ongeveer 33 miljoen aan schatkistpromessen en -biljetten, waarvan een gedeelte ter aflossing van de op 2 Jan. vervallende. Het tegoed van het Rijk in rekening-courant bij de Ned. Bank moet dus als zeer tijdelijk worden aangezien; intusschen voorkwam het een al te groote vermeerdering der circulatie tengevolge van het wegtrekken van 36 miljoen particuliere gelden.

GEVOLGEN VAN DEN STAND DER WISSELKOERSEN.

Toen na de eerste dagen van volslagen desorganisatie het internationale betalingswezen weder in meer regelmatige banen kwam, vertoonden al zeer spoedig de voornaamste wisselkoersen op ons land neiging tot daling. De mark, de Oostenrijksche kroon en de franc begonnen reeds dadelijk op een lager niveau, dat sedert nog belangrijk gedaald is, en ook bij het Engelsche pond sterling vertoonden zich al in de tweede helft van September 1914 duidelijke teekenen van verzwakking. Een korte periode van herstel volgde, doch enkele maanden later keerde de sterlingkoers opnieuw en thans definitief ten gunste van ons land, daarin ten slotte zelfs door den dollarkoers gevolgd.

De oorzaken van dit verschijnsel, voor een goed deel

gelegen in de ontzaglijke wijzigingen, welke de handelsbalans der groote oorlogvoerende mogendheden heeft ondergaan, laten althans wat deze landen betreft, een spoedig herstel niet verwachten. Integendeel de koersen bleven zich voortdurend op een laag niveau bewegen en vertoonden in den laatsten tijd zelfs zeer duidelijk neiging tot verdere daling — anders gezegd verdere versterking van den Hollandschen gulden.

Dit, samen met het feit, dat Nederland tot dusver buiten den oorlog bleef, heeft ertoe geleid, dat in het internationaal betalingsverkeer de gulden in den laatsten tijd steeds meer op den voorgrond is gekomen. In die mate zelfs, dat — naar de woorden van den Engelschen Economist in de oorlogsbijlage bij het nummer van 13 December l.l. — „de positie van de „Londensche wisselmarkt door Amsterdam is aangestast en de Nederlandsche gulden voor het oogenblik „een waardestandaard is geworden voor vreemde „muntstelsels.” In denzelfden geest sprak enkele weken geleden een Hamburgsch blad van een „Interregnum” van den gulden.

* * *

Een tweede, niet minder belangrijk gevolg van dezen voortdurend lagen stand der wisselkoersen is de zwelling van den goudvoorraad der Nederlandsche Bank. Bij het uitbreken van den oorlog bedroeg deze voorraad ruim 160 miljoen. Eind October 1914 begon de stijging. Half December werd de 200 miljoen overschreden, begin Mei 1915 de 300 miljoen, begin November de 400 miljoen en thans is de voorraad tot bijna 430 miljoen gestegen.

De positie van de Nederlandsche Bank is door dit alles wel zeer veranderd! Nog in de tachtiger jaren zag zij haren voorraad tot zelfs beneden de 5 miljoen slinken en stond zij voor het probleem van eene oververzadiging van het muntstelsel met zilver. Thans bezit zij een goudvoorraad, die de som, waarover de Bank of England in normale tijden pleegt te beschikken, te boven gaat, en staat daarnevens een muntstelsel, dat, zooals in de eerste crisisdagen maar al te zeer gebleken is, op dat oogenblik over een geheel onvoldoende reserve aan zilveren munt beschikte.

Deze stijging van den goudvoorraad der Bank trekt terecht de aandacht en verdient nadere bespreking. Immers men is maar al te zeer geneigd deze stijging zonder meer toe te juichen. Men herinnert zich de moeilijke jaren der bank, men wijst op den wedijver tot vermeerdering van den goudvoorraad, waaraan in de laatste jaren vrijwel alle groote circulatiebanken deel hebben genomen, en ziet in het feit, dat de Nederlandsche Bank op het oogenblik zonder veel moeite in staat is haren goudvoorraad te vergrooten, reden tot enkel verheugenis.

Is deze vergrooting van den goudvoorraad echter een onvermengd goed?

In een bekend geworden beeld vergelijkt Adam Smith den goudvoorraad van een volk met het deel van den bodem, dat voor weg wordt gebezigd. Beide dienen een verkeersbelang en hebben als zoodanig hun nut, beide echter onttrekken een deel van het volksvermogen aan de eigenlijke productie. Zoo goed als degeen, die een tegroot deel van zijn grond voor weg bestemt, verkwistend handelt, zoo veroorlooft zich het volk, dat over een grooter goudvoorraad beschikt dan voor een op moderne leest geschoeid muntstelsel, of liever betalingswezen, noodig is, zich een onnoodige en schadelijke luxe. Een luxe, die intusschen onder de omstandigheden van het oogenblik wel verklaarbaar is. Dat de betalingen van het buitenland den vorm van goud en niet dien van grondstoffen of machines hebben aangenomen, is immers niet in de eerste plaats onze wil, en, dat velen aan contante betaling boven tijdelijke of blijvende belegging in het buitenland de voorkeur geven, laat zich tot zekere hoogte begrijpen.

De toeneming van den goudvoorraad heeft echter nog andere gevolgen dan een zeker onbenut blijven

van productieve krachten, gevolgen, die door de vergelijking van Smith niet worden gedekt.

Het naar de Nederlandsche Bank vloeiende goud moet toch, voorzover het niet tot afbetaling van credieten wordt gebezigd, noodzakelijk een vermeerdering van de hoeveelheid circulerende biljetten of van de rekening-courant saldo's ten gevolge hebben. Het feit is dan ook, dat de biljetten-circulatie, om ons tot deze te bepalen, van ongeveer 320 millioen gulden op ruim 575 millioen gestegen is, dat wil zeggen, dat, alle aanwezig en nieuw uitgegeven munten en zilverbons in aanmerking genomen, het ruilmiddel hier te lande minstens met 70 percent gestegen is. Een stijging, waarvan het ernstige hierin gelegen is, dat zij, zoolang de wisselkoersen goud-export feitelijk verhinderen, met de uitgifte van onwisselbaar papier is gelijk te stellen. Het bestaande gouduitvoerverbod kan natuurlijk, zoo spoedig het belemmerend gaat werken, ingetrokken worden.

Er zijn misschien omstandigheden, die op het oogenblik een zekere toeneming van het ruilmiddel noodig maken. Dat echter de ontzaglijke toeneming, waar wij voor staan, niet reeds lang tot ernstige gevolgen geleid heeft, schijnt slechts te verklaren door aan te nemen, dat een belangrijk gedeelte van deze 255 millioen nieuwe bankbiljetten en van de nieuwe zilveren munt niet de functie van ruilmiddel vervult, doch eenvoudig tijdelijk het karakter van belegging heeft aangenomen, helcgging van lieden, in wier oog de bijzondere waarborgen van het bankbiljet en de vermeende inwendige waarde van de zilveren munt opwegen tegen de aldus gederfde rente.

Met dat al mag de vraag worden gesteld, of symptomen van inflatie niet reeds thans zijn waar te nemen, en of met name het renteniveau voor korte credieten geen aanwijzing vormt.

In stede van een voordeel is een zoo overmatige stijging van den goudvoorraad als op het oogenblik hier te lande valt waar te nemen, dus een verschijnsel, dat niet zonder eenige bezorgdheid moet worden gadeslagen.

* * *

In de Vereenigde Staten, waar men in deze tijden voor gelijksoortige problemen staat, is van verschillende zijden aan zoodanige bezorgdheid uiting gegeven. In het Octoberbericht der National City Bank, de grootste der New-Yorksche bankinstellingen, wordt in eene belangrijke beschouwing op het gevaar van zoodanige overmatige toeneming van den goudvoorraad gewezen en wordt met een beroep op de crisis-verscherpende werking, die in 1873 in Duitschland van een dergelijk verschijnsel is uitgegaan, aangedrongen op het nemen van maatregelen, die verdere invloeiing zouden kunnen verhinderen. Onder deze maatregelen staat het geven van groote credieten aan het buitenland — het ging toen om de Fransch-Engelsche \$ 500 millioen-leening — op den voorgrond.

Het is de vraag, of men hier te lande, waar de toeneming van den goudvoorraad percentsgewijs nog grooter is, niet tot gelijke conclusie moet komen. Boven den vorm van inschrijving op buitenlandsche staatsleeningen is dan echter te verkiezen een belegging in buitenlandsche handelswissels door tusschenkomst onzer groote bankinstellingen.

Om dit op voldoende groote schaal te doen geschieden, zijn misschien belangrijke veranderingen in de organisatie van ons credietwezen, dat niet tot de meest moderne in Europa behoort, noodig. Het is echter waard, alle krachten in deze richting te concentreeren, want, alleen door een zoo ruim mogelijke gelegenheid tot disconteeeren in het leven te roepen, zal het mogelijk kunnen zijn, ook na den oorlog een deel van de nieuw verworven positie van Nederland in het internationale betalingsverkeer, een positie, die de herinnering aan den bloeitijd der vermaarde Amsterdamsche Wisselbank wakker roept, te handhaven.

DE SCHEEPVAART IN 1915.

De politieke toestand van Europa heeft de scheepvaart in 1915 in de hoogste mate beïnvloed. Door sluiting van de Dardanellen was de zeer belangrijke graanexport van Zwarte Zee en Donau opgeheven, waardoor Europa aangewezen was op graanaanvoer uit verre overzeesche gewesten. In de voornaamste havens van Engeland, Frankrijk en Italië ontstond opeenhooping van goederen, waardoor schepen menigmaal een maand en langer opgehouden werden. Het Panamakanaal werd voor het verkeer geopend op 15 Augustus 1914, doch moest weder, tengevolge van grondafschuivingen, gesloten worden. De scheepvaart op Nederlandsche havens had door den oorlog enorm te lijden. De tonnenmaat der te Rotterdam binngekomen schepen bereikte niet een derde van het laatste jaar voor den oorlog.

De Engelsche koopvaardijvloot verloor sedert het uitbreken van den oorlog vermoedelijk meer dan vier percent van haar schepen door mijnen en duikbooten en zag zich door de regeering vijf en twintig percent voor oorlogstransporten ontnomen. Voor Frankrijk waren deze percentages onderscheidenlijk ca. 3½ en 40. Noorwegen verloor ca. 3½ % van zijn scheepsruimte door mijnen en duikbooten, Denemarken ca. 1½ % en Nederland ca. 3 %.

Het financieele resultaat voor de reederijen was zeer verschillend. Nagenoeg de geheele vloot der centrale mogendheden lag werkeloos; groote bedragen werden vereischt voor onderhoud, havenkosten en loonen, vooral voor die schepen, welke in neutrale havens lagen, zoodat de toestand voor deze reederijen zeer ongunstig is. De schepen van andere landen konden in meerdere of mindere mate profiteeren van de hooge vrachten. Weliswaar werden gevoelige verliezen geleden door vernietiging van schepen, welke niet of onvoldoende verzekerd waren en waren de exploitatiekosten zeer gestegen door molestpremies, hogere kolenprijzen, hogere loonen, enz., doch daartegenover waren de vrachten door het gebrek aan scheepsruimte tengevolge van de reeds vermelde oorzaken tot een buitensporige hoogte opgedreven. Door het groote percentage gerekwireerde schepen en langdurig oponthoud bij de lossing, konden de Fransche reederijen van de hooge vrachten het minst profijt trekken. Britsche reederijen, voorzover hun schepen niet gerekwireerd werden, maakten uitstekende zaken, en Nederlandsche, Spaansche, Grieksche en Skandinavische reederijen bereikten schitterende resultaten.

Tengevolge van de groote winsten, welke in het rederijbedrijf gemaakt werden, stegen de prijzen van schepen geleidelijk tot meer dan het drievoudige van voor den oorlog. Dit gaf ook verscheiden Nederlandschen reederijen aanleiding een aantal, — meest oude, — schepen op te ruimen en door nieuwe te vervangen.

Ofschoon eenige Nederlandsche reederijen door verkoop of verlies hunner schepen opgehouden hebben te bestaan, wordt de Nederlandsche vloot krachtig uitgebreid. Op Nederlandsche werven moeten voornamelijk door Nederlandsche en Skandinavische reederijen een tweehonderdtal schepen besteld zijn.

De Java Pacific Lijn werd opgericht met geregelde afvaarten van Java via China en Japan naar San Francisco. De Koninklijke West Indische Mailldienst opende een geregelde lijn op Chili via het Panamakanaal; gedurende sluiting van het Panamakanaal volgen de schepen de route door de Straat van Magellaan.

Koersloop van aandelen van eenige Nederlandsche Reederijen:

	20 Juli '14	20 Juli '15	31 Dec. '15
Holland-Amerika Lijn.....	188½	241	357½
Kon. Holl. Lloyd.....	86	128½	176
Maatschappij Nederland.....	150	—	153
Rotterdamsche Lloyd.....	149½	140	156
Kon. Paketvaart Mij.....	149½	138½	141½

staats
Polak

Prof. Bruun

	20 Juli '14	20 Juli '15	31 Dec. '15
Ned. Scheepvaart Unie.....	150	144	145%
Kon. Ned. Stoomboot Mij....	120	127%	187%
Van Nievelt Goudriaan & Co.'s			
St. Mij.....	142%	227%	498
Wm. H. Müller & Co.'s Alg.			
Sch. Mij.....	112	—	155
Stoomvaart-Mij Oostzee	87½	142½	251
Vrachtv.-Mij. Bothnia	76	140½	219%
Mij. Zeevaart.....	—	—	229%

IJZER EN STAAL.

Het jaar, dat thans achter ons ligt, zal altijd een mijlpaal in de geschiedenis van dezen handel blijven.

Door het voortduren der vijandelijkheden is de behoefte aan alle soorten van oorlogsmateriaal tot eene aanzienlijke hoogte gestegen en de fabrieken die door de Gouvernemenen in de verschillende oorlogvoerende landen gemobiliseerd zijn, werken met volle kracht voor zoover de arbeiders-toestanden en de aanvoer van ruw materiaal zulks toelaten. Hoogere loonen en de toenemende moeilijkheden in het transport, zoowel over land als over zee, zijn de voornaamste oorzaken, dat de markt zeer ongeregeld geworden is en prijzen eene abnormale hoogte bereikt, hebben. Om deze redenen is het vrijwel onmogelijk standaard-prijzen vast te stellen.

In Engeland is de uitvoerhandel van ijzer en staal-producten zeer beperkt en de zendingen, die het land nog verlaten, zijn meest voor rekening van de Entente.

De uitvoer van haematiet ruw ijzer is bijna geheel stop gezet en leveringen kunnen alleen geschieden door speciale vergunning van het Gouvernement.

Prijzen zijn zeer vast en bewegen zich op de volgende basis: stalen scheepsplaten £ 11.—, ijzeren staven £ 13.—, Nr. 3 foundry ijzer 77 sh.; Scotch warrants 82 sh. 7½ d.; Bessemer mixed 132 sh. 6 d.

Tengevolge van het gebrek aan booten en de daardoor stijgende zeevrachten zijn de prijzen voor uitheemsche ijzerertsen sedert kort zeer gestegen en verkoopers notceeren 36 à 38 sh. c. i. f. Noord-Oostkust havens.

De toestand in Duitschland is niet veel veranderd en ofschoon de werken zich somtijds tegenover het moeilijke vraagstuk geplaatst zagen, hoe voldoende arbeiders te krijgen, teneinde de fabrieken aan den gang te houden, zoo schijnt deze hinderpaal gedeeltelijk uit den weg geruimd te zijn, hetgeen bewezen wordt door het feit, dat de productie van ijzer en staal gestadig is toegenomen sedert het begin van het jaar.

De opwaartsche beweging in prijzen is tijdelijk tot staan gekomen, maar sedert dien tijd zijn nieuwe aanvragen verschenen, hetgeen ten gevolge had, dat de markt vaster werd.

De fabrieken zijn ruimschoots van opdrachten voorzien en behalve het oorlogsmateriaal en groote bestellingen van de Staatsspoorwegen is er eene levendige navraag naar staalmateriaal in elken vorm voor particulier gebruik.

De verkoop voor het eerste kwartaal 1916 is nu vrijgegeven door de verschillende syndicaten en prijzen voor deze periode zijn als volgt vastgesteld:

Foundry ruw ijzer No. I Mk. 94; dito No. III Mk. 89; haematiet Mk. 115; staalijzer Mk. 88.50; staafijzer Mk. 130 à Mk. 135 per ton, alles in Thomas kwaliteit.

In November van dit jaar bedroeg de productie van ruw ijzer incl. ferro legeringen 1,019,122 t. vergeleken bij 1,076,343 t. in October 1915 en 729,822 t. in November 1914.

Deze cijfers vertegenwoordigen 60 % van de productie in vreedetijd.

Verscheppingen van ijzer-erts van het Noorden van Spanje en de Middellandsche Zeehavens, hebben totaal opgehouden en de industrie is daardoor meer afhanke-

lijk geworden van de plaatselijke mijnen, terwijl tamelijk groote hoeveelheden ook door Zweden en Noorwegen geleverd worden.

De Amerikaansche industrie maakt een periode van fenomenale activiteit door, alle vroegere records in de schaduw stellende. Evenals in Europa zijn er herhaaldelijk moeilijkheden met werklieden voorgekomen, doch tot nu toe is het den fabrikanten gelukt, stakingen te voorkomen door de eischen van de arbeiders in te willigen. Uit de laatste berichten is evenwel op te maken, dat het niet uitgesloten is, dat verdere moeilijkheden zich zullen voordoen over de loonkwestie.

Een groot aantal fabrieken in het oostelijk gedeelte van de Vereenigde Staten hebben belangrijke opdrachten in oorlogsmateriaal ten behoeve van de Entente te boek staan, hetgeen, naar men verwacht kan, hun werk zal verschaffen tot midden 1916.

De groote Amerikaansche Spoorwegen, die altijd als de beste afnemers van de ijzerwerken beschouwd werden, hebben eveneens contracten afgesloten van eene ongekende grootte voor rails en wagons, hetgeen, gevoegd bij de behoeften van de binnenlandsche markt, over het algemeen de fabrieken voor langen tijd voldoende werk zal verschaffen. De toestand is dermate dringend geworden, dat enkele werken geen voldoende ijzerertsen kunnen krijgen om hunne ovens aan te houden en het gevolg hiervan is, dat Europeesche handelaars voor korten tijd aanvragen ontvangen hebben voor aanzienlijke hoeveelheden Spaansch erts.

De zaken tot nu toe gedaan waren op kleine schaal en het is niet te verwachten, aangezien er geen booten te krijgen zijn, dat veel erts, over den Oceaan zal gaan.

VREDESTOERUSTING. — VERBETERING VAN DE WATERWEGEN NAAR AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

De President van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam heeft zich ditmaal in zijne j.l. Maandag uitgesproken Nieuwjaarsrede onthouden van het geven van een terugblik over het afgelopen jaar.

Daarentegen stond spreker stil bij de voorbereidingen voor de toekomst, in het afgelopen jaar een algemeen verschijnsel.

„Onder deze voorbereidingen valt de gestadige uitbreiding der handelsvloot, die men bij vele maatschappijen waarneemt, en waartoe de behaalde winsten gebruikt werden. Daartoe behoort ook de uitbreiding der inrichtingen voor opslag en verwerking van goederen. Daaronder mag tevens worden gerangschikt het ingediende wetsvoorstel tot verdere uitdieping van den Waterweg van Rotterdam naar zee, een onderwerp, dat juist in de laatste weken de pennen in beweging heeft gebracht en voortdurende bemoeiingen, ook van onze Kamer, uitlokte.

Te dezer plaatse moge worden herhaald, dat de Landsregeering wetsontwerpen heeft ingediend voor de verdere verbetering van de beide groote haventoe-gangen uit zee, het Noordzeekanaal voor Amsterdam, en den Rotterdamschen Waterweg voor ons.

Beide ontwerpen openen de mogelijkheid van verkeer met een diepgang tot 12.20 meter, waarbij intussen door de regeering wordt verlangd een bijdrage van 1/3 in de kosten, door de beide havensteden, of althans door naast belanghebbenden, te verschaffen.

Toezegging dier bijdrage is door Amsterdam gedaan en kon in het wetsontwerp voor die haven als vaststaande worden opgevoerd.

In het wetsvoorstel tot verdere uitdieping van den Rotterdamschen Waterweg moest de toekenning door de naaste belanghebbenden van hetzelfde percentage, als voorbehoud worden gesteld. Door het bestuur onzer gemeente toch, is wel is waar de bereidheid tot het brengen van dit belangrijk offer betoond, maar de wensch daarbij uitgesproken, dat aan eenige,

met bedoelde uitdieping verband houdende verlangens, zou worden tegemoet gekomen."

Spreker wijdt nog enkele woorden aan de hangende voorstellen en spreekt ten slotte als zijne overtuiging uit, dat een bevaarbare diepte van 12 meter voor den toegangsweg naar de Rotterdamsche haven dringend noodzakelijk is.

Prof. 13.

DE VEREENIGDE STATEN IN ZUID-AMERIKA.

Nu de groote Europeesche landen niet meer in staat zijn hun financiëel-economische positie in Zuid-Amerika op den ouden voet te handhaven, zullen de Vereenigde Staten trachten een ruim deel van hun plaats in te nemen.

In het December-bericht van de National City Bank te New-York, worden de ongewoon gunstige kansen voor Noord-Amerikaansche handel en industrie in Zuid-Amerika uiteengezet, en vervolgens wordt de oprichting van The American International Corporation besproken. Doel dezer maatschappij is de uitbreiding der commercieele belangen van de Vereenigde Staten in het buitenland, in 't bijzonder in Zuid-Amerika; dit doel moet worden bereikt door daar op groote schaal belangen te verwerven in bestaande nijverheids-, handels- en verkeerslichamen, en door het oprichten van nieuwe. De handel heeft in deze landen gewoonlijk de beleggingen gevolgd. Thans zal de toestrooming van Noord-Amerikaansch kapitaal de orders voor de industrie moeten lokken en financieren. Bovendien hoopt men, door thans een nieuw buitenlandsch afzetgebied voor de ijzer- en staalindustrie te vinden, de verwachte moeilijke overgangperiode voor deze industrie, van oorlogsbestellingen naar normale zaken, te effenen.

De opzet der American International Corporation is van F. A. Vanderlip, president van de National City Bank. Het kapitaal bedraagt \$ 50,000,000, en wordt voor de helft aangeboden aan aandeelhouders der National City Bank, voor de andere helft geplaatst bij lichamen, die belang hebben bij het streven der maatschappij.

Kramerberg

MOBILISATIE VAN EFFECTEN.

Om de wisselkoersen, die zich sterk ten nadeel der oorlogvoerende landen bewegen, weer meer tot normale verhoudingen terug te brengen, heeft de Engelsche regeering verschillende maatregelen beproefd, zooals uitgifte van schatkistpapier, ten einde door stijging van den rentevoet buitenlandsch kapitaal aan te trekken, hooge belastingen om door inkrimping van den levensstandaard den invoer van goederen te doen verminderen, crediet zoeken in het buitenland, waarvan de Engelsch-Fransche leening in de Vereenigde Staten een sprekend voorbeeld is. Door deze en andere minder ingrijpende maatregelen kon echter het doel niet worden bereikt: nog steeds wijst de sterlingkoers een belangrijke depreciatie aan.

Een gemakkelijk middel om tot herstel der wisselkoersen mede te werken is uitvoer van effecten. Hoewel de wisselkoersen daartoe vanzelf aanleiding geven (de arbitrage kan bij hooge noteringen op het buitenland natuurlijk betere prijzen voor de op vreemde beurzen verhandelde fondsen besteden) is er nog een overgroot gedeelte van de in Engelsch bezit zijnde buitenlandsche fondsen in de safes der eigenaars gebleven. Waar Amerika in dezen tijd een ongewoon opnemingsvermogen voor beleggingswaarden blijkt te bezitten, stelt de Engelsche regeering nu een mobilisatie van Amerikaanse fondsen voor, ten einde die aan de overzijde van den Atlantischen Oceaan te verkoopen of te beleenen.

De Regeering roept de houders van Amerikaanse fondsen op, om hun stukken te harer beschikking te stellen, hetzij door ze aan haar te verkoopen tegen 5 % Schatkistobligatiën, hetzij door ze tijdelijk aan haar

af te staan tegen vergoeding van $\frac{1}{2}$ % boven de werkelijke rente, in welk geval de regeering de effecten ter beleening naar New-York zendt. Voor deze mobilisatie komen alleen in aanmerking bonds, waarop de rentebetaling nimmer achterwege is gebleven, en shares, waarop sedert 1 Januari 1913 geregeld ten minste 3 % dividend per jaar is uitgekeerd.

De eigenaar van aan de regeering in bruikleen afgestane fondsen behoudt het recht, deze door tusschenkomst van den Staat, wanneer hij eigenaar dat wenscht, te New-York te doen verkoopen; daarentegen behoudt ook de Regeering zich het recht voor, indien noodig tot verkoop over te gaan, in welk geval zij den eigenaar $2\frac{1}{2}$ % boven den gemaakten koers verantwoordt.

Deze laatste bepaling ontmoet in kringen van beleggers en van effectenhandelaars nogal wat tegenstand, maar over het algemeen is het plan der Regeering met instemming ontvangen.

Blaas

BUITENLANDSCHE LEENINGEN IN DE VEREENIGDE STATEN.

Het bedrag der sedert het uitbreken van den oorlog in de Vereenigde Staten geplaatste buitenlandsche leeningen heeft het cijfer van een milliard dollar overschreden. Volgens een staatje, door het Journal of Commerce opgemaakt, wordt het totaal der emissies van vreemde fondsen gedurende de eerste vijftien oorlogsmaanden gesteld op \$ 946,030,000, maar hierbij wordt aangeteekend, dat deze lijst verre van volledig is, aangezien talrijke credietoperaties van Amerikaanse banken een particulier karakter dragen en dienangaande geen cijfers zijn op te geven.

Ook de belangrijke bedragen aan Amerikaansche fondsen, die in deze maanden uit Europa naar de Vereenigde Staten zijn teruggevloeid, zijn hierin niet begrepen.

In de bovengenoemde \$ 946,030,000 vormt de Engelsch-Fransche leening van \$ 500,000,000 de voornaamste post; voorts komen op het staatje voor Fransche, Italiaansche, Russische, Grieksche, Noorsche, Duitse, Zweedsche en Zwitsersche leeningen, verder uitgiften ten laste van de Republieken Panama, Argentinië en Bolivia, van het Dominion Canada en verschillende Canadeesche provincies, gemeenten en spoorwegmaatschappijen. De leeningen blijken als volgt verdeeld:

Europa	\$ 755,000,000
Canada	„ 147,030,000
Midden- en Zuid-Amerika ..	„ 44,000,000
	\$ 946,030,000

Uit bovenstaande cijfers kan men zich eenigszins een denkbeeld vormen in welke mate de Vereenigde Staten, die tot aan den oorlog jaarlijks belangrijke bedragen in Europa opnamen, in deze tijden van debiteur crediteur zijn geworden.

Jolach

AMERIKAANSCH SPAREN IN RECEIVER'S HANDEN. — IMMIGRATIE CIJFERS.

Op een totaal spoorwegnet van ruim 250,000 mijlen bedraagt het mijlental van de zich in receiver's handen bevindende maatschappijen 37,188, dus ongeveer 15 % van het geheele net. De obligatieschuld dezer maatschappijen bedraagt ca. \$ 1,550,000,000, terwijl alle spoorwegondernemingen tezamen in 1911 ruim $10\frac{1}{2}$ milliard dollar bonds te hunnen laste hadden. De cijfers der aandeelenkapitalen bedragen resp. 600 miljoen en $8\frac{1}{2}$ milliard dollar. Het percentage onder receiver's handen is dus, wat de bonds betreft, gelijk aan dat van het mijlental; voor de shares bedraagt het slechts 7 %.

De slechte bedrijfsresultaten behooren voor een deel tot het verleden; een ongunstige factor is nog steeds het gebrek aan arbeidskrachten, hetwelk door de voort-

durende vermindering der immigratie steeds sterker wordt gevoeld. Deze vermindering, die natuurlijk ook rechtstreeks een ongunstigen invloed op de transportondernemingen uitoefent, blijkt wel uit de volgende cijfers.

Aantal immigranten:

	1914	1913	1912
Juli	60,377	138,244	78,101
Augustus	37,706	126,180	82,377
September ..	29,143	136,347	105,611
October	30,416	135,140	108,300
November	26,298	104,671	94,739
December	20,944	95,387	76,315
	1915	1914	1913
Januari	15,481	44,708	46,441
Februari	13,873	46,873	59,156
Maart	19,263	92,621	96,859
April	24,532	119,885	136,271
Mei	26,069	107,769	137,262
Juni	22,598	71,728	176,261

Totale jaarcijfers: 325,700 in 1914/15, tegen 1,219,553 in 1913/14 en 1,197,693 in 1912/13.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN. I. BANKDISCONTO'S.

	31 December 1915.	20 Juli 1914.
Ned. Bank	Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
	Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " " 1 " '15	4 " " 23 " '14
	Voors. in R.C. 5 1/2 " " 19 Aug. '14	5 " " 23 " '14
Bank of England ..	5 " " 8 " '14	3 " " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk..	5 " " 23 Dec. '14	4 " " 5 Febr. '14
Banque de France ..	5 " " 20 Aug. '14	3 1/2 " " 29 Jan. '14
Oostenr. de Hong. Bk.	5 " " 12 Apr. '15	4 " " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk..	6 " " 29 Juli '14	5 " " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " " 10 " '15	5 " " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " " 5 Jan. '15	4 1/2 " " 6 " '14
Zwitserse Nat. Bk.	4 1/2 " " 2 " '15	3 1/2 " " 19 " '14
Bank van Italië ...	5 1/2 " " 10 Nov. '14	5 " " 9 Mei '14
Federal Res. Bk. N.Y.	3-5 " " 4 Febr. '15	—
Javasche Bank	3 1/2 " " 1 Aug. '09	3 1/2 " " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie				
31 Dec. '15	—	3 1/4	5 3/16	4 1/8	—	1 3/4-2
27-31 Dc. '15	3 1/2	3 1/4-4	5 3/16	4 1/8-1/2	—	1 1/2-2 1/4
20-24 " '15	3 1/8	3-4	5 3/16	4 1/8	—	1 3/4-2
13-18 " '15	3	3-3 1/2	5 1/8-3/16	4	—	1 3/4-2
28 Dc. '14- 2 Jan. '15	—	—	2 1/2-3/4	—	—	2 7/8-3
29 Dc. '13- 3 Jan. '14	—	4 1/2- 5 1/2	4 1/4-3/4	3 1/2-4 3/8	3 3/4-7/8	2-6

WISSELKOERSEN.

OVERZICHT.

De omzetten in wissels waren, mede door de feestdagen, niet groot te noemen en wederom tegen steeds lagere koersen. Vooral de Deutsche wisselkoers bewoog zich in sterk dalende richting; maar ook de andere koersen zetten de reeds sedert weken begonnen daling voort. Alleen zicht New York was gevraagd en er vonden belangrijke omzetten plaats, zonder dat daardoor echter de teruggang in koers eenigszins werd tegengehouden.

Verschillende posten goud kwamen ons land weder binnen. De betalingsbalans schijnt echter dermate te onzen gunste te zijn, dat zelfs belangrijke goudzendingen geen verandering in de doorgaande flauwe stemming der wisselmarkt kunnen veroorzaken.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche middenkoersen te Amsterdam opgegeven. De dagelijksche koersen op New York en de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New-York
27 Dec. 1915 ..	10.90	43.60	39.40	2.28 3/4
28 " 1915 ..	10.87 1/2	43.45	39.25	2.28 1/2
29 " 1915 ..	10.85 1/2	43.32 1/2	39.10	2.28 1/8
30 " 1915 ..	10.83	43.—	38.95	2.27 1/2
31 " 1915 ..	10.79 1/2	42.35	38.75	2.26 1/4
Laagste der week	10.77 1/2	42.35	38.75	2.25 3/4
Hoogste " "	10.91	43.70	39.47 1/2	2.29 1/4
24 Dec. 1915 ..	10.88 1/2	43.70	39.40	2.28 3/4
18 " 1915 ..	10.95	44.15	39.50	2.30 1/2
Muntpariteit	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Wenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
31 Dec. 1915	43.45	29.—	62.60	63.40	98-3/4
Laagste d. w.	43.45	29.—	62.10	63.10	—
Hoogste " "	43.65	30.—	62.70	63.60	—
24 Dec. 1915	43.60	30.—	62.35	63.70	98-3/4
18 " 1915	43.75	30.20	62.50	64.25	98-3/4
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in £ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)	Zicht Mexico (in cents p. Mex.\$)
31 Dec. 1915 ..	4.74.—	5.86	76 1/4	43 3/16	42
Laagste d. week	4.73.85	5.84	76 1/4	43 1/4	41 1/2
Hoogste " "	4.74.65	5.86	76 3/8	43 3/16	42
24 Dec. 1915 ..	4.73.50	5.86	76 3/8	43 3/16	41 3/4
18 " 1915 ..	4.72.85	5.84 1/2	76 3/8	43 3/16	41 1/2
Muntpariteit ..	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16	—

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	18 Dec. 1915	24 Dec. 1915	Week 27-31 December		31 Dec.
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	31.05	31.10	31.20	31.45	31.45
Madrid	Peset. p. £	25.10	25.10	25.05	25.10	25.05
Lissabon	d. p. milr.	34 3/4	34 1/2	34	34 1/2	34
Petrograd ...	R. p. £ 10	149 3/4	154	157 1/2	159 1/2	159
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 3/8	97 3/8	97 3/8	97 3/8	97 3/8
Calcutta	sh/d. p. rup.	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8
Singapore ...	id. p. \$	2/4 3/8	2/4 3/8	2/4 3/8	2/4 3/8	2/4 3/8
Yokohama ...	id. p. yen	2/1 1/2	2/1 1/2	2/1 1/2	2/1 1/2	2/1 1/2
Hongkong ..	id. p. \$	1/10 7/8	1/10 7/8	1/10 1/8	1/10 7/8	1/10 7/8
Shanghai	id. p. tael	2/6 1/8	2/6 1/8	2/6	2/6 1/8	2/6 1/8
Montreal	\$ per £	4.72 3/4	4.73 3/4	4.74	4.74 3/4	4.74 1/2
B. Aires 90 d.	d.p. gd. pes.	49	49	49 1/8	49 1/8	49 1/8
Valparaiso ..	d. p. pap. p.	8 3/4	8 1/16	8 1/4	8 1/2	8 3/16
Montevideo ..	d. p. peso	53 3/8	53 3/8	53 3/4	53 3/4	53 3/4
R. d. Janeiro ..	d.p. milreis	12 3/8	12 1/8	12 3/8	12 3/16	12 1/8

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 16—22 December 1915.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.
Baren	Continent
Vreemde munt.....	Koloniën
	U. S. A.
	Overige landen
	Baren en diversen
	Per saldo ingevloeid .
2169	2169

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 31 DECEMBER 1915.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz., in disc.	H.-bk. f 52.000.156,92 B.-bk. „ 736.010,77 Ag.sch. „ 23.612.044,44	f 76.348.212,13
Papier o. h. Buitenl. in disconto.	—	—
Idem eigen portef.	f 2.505.911,—	„ 2.505.911,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „	—	—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 31.727.855,15 B.-bk. „ 5.850.860,47 Ag.sch. „ 56.000.556,71½	f 93.579.272,33½
Op Effecten	f 85.768.372,33½	„ 93.579.272,33½
Op Goederen en Spec. „	7.810.900,—	—
Voorschotten a. h. Rijk	—	—
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 70.447.790,—	
Muntmat. Goud.	„ 358.733.835,86½	
	f 429.181.625,86½	
Munt, Zilver, enz.	„ 6.194.792,71½	
Muntmat. Zilver	—	„ 435.376.418,58
Effecten		
Bel. van het Res.fonds	f 4.982.813,94	
id. van ⅓ v. h. kapit. „	3.941.998,50	„ 8.924.812,44
Geb. en Meub. der Bank	—	„ 1.600.000,—
Diverse rekeningen	—	„ 24.812.160,52½
		f 643.146.787,01
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.000.000,—	
Bankbiljetten in omloop	„ 577.056.380,—	
Bankassigatiën in omloop	„ 3.469.362,22½	
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f 5.481.910,14	
Van anderen	„ 24.288.561,68½	„ 29.770.471,82½
Diverse rekeningen	—	„ 7.850.572,96
		f 643.146.787,01

Beschikbaar metaalsaldo	f 312.745.747,14½	
Op de basis van ⅓ metaaldekking	„ 190.686.504,33½	
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ 1.563.728.735,72½	
Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:		
	Meer	Minder
Disconto's		50.020,63½
Buitenlandsche wissels		66.126,—
Beleeningen	2.608.226,95½	
Goud	1.319.873,15	
Zilver		169.099,35½
Bankbiljetten	18.565.800,—	
Rekening-Courant saldo's		30.617.557,17½

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	24 Dec. 1915	31 Dec. 1915
Aan schatkistpromessen	f 95.070.000,—	f 108.040.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 48.500.000,—	„ 47.500.000,—
Aan schatkistbiljetten	„ 32.034.000,—	„ 52.482.000,—
Aan zilverbons	„ 5.097.182,50	„ 5.031.052,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeisbare schulden
9 Oct. 1915	390.652	1.832	544.074	15.943
16 „ 1915	393.343	2.227	547.708	21.903
23 „ 1915	393.518	2.424	551.501	20.484
30 „ 1915	399.824	2.522	569.850	16.750
6 Nov 1915	400.135	2.478	568.786	17.784
13 „ 1915	407.607	2.973	565.997	24.873
20 „ 1915	411.362	3.363	562.075	37.142
27 „ 1915	411.498	3.777	565.479	35.462
4 Dec. 1915	417.072	3.494	568.786	38.866
11 „ 1915	420.711	4.017	565.239	45.004
18 „ 1915	421.701	6.379	562.055	49.075
24 „ 1915	427.862	6.364	558.491	62.280
31 „ 1915	429.182	6.195	577.056	33.240
2 Jan. 1915	216.648	2.678	493.678	31.018
3 Jan. 1914	151.490	8.876	333.771	8.184
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dek-kings-percentage
	Totaal	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks			
9 Oct 1915	68.996	39.560	83.143	279.967	70
16 „ 1915	72.363	42.560	86.191	281.131	69
23 „ 1915	75.482	45.560	86.029	281.027	69
30 „ 1915	77.944	45.560	97.469	284.506	69
6 Nov 1915	77.955	41.560	97.834	284.771	69
13 „ 1915	74.737	39.560	91.827	291.874	69
20 „ 1915	73.161	38.560	90.976	294.341	69
27 „ 1915	71.763	39.560	91.229	294.542	69
4 Dec. 1915	73.212	43.500	90.661	298.489	69
11 „ 1915	74.932	46.500	89.189	302.120	69
18 „ 1915	73.025	45.500	89.995	305.293	70
24 „ 1915	76.398	48.500	90.971	309.505	70
31 „ 1915	76.348	47.500	93.579	312.746	71
2 Jan. 1915	169.398	80.000	134.929	114.171	42
3 Jan. 1914	74.743	— ¹⁾	98.741	28.241 ²⁾	47
25 Juli 1914	67.947	— ¹⁾	61.686	43.521 ²⁾	54

¹⁾ Begrepen in de disconto's der Hoofdbank.²⁾ Op de basis van ⅓ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeisb. schulden	Dek-kings-percentage
20 Nov. 1915	45.036	32.498	143.407	27.516	45
13 „ 1915	44.790	32.244	142.986	29.813	45
6 „ 1915	38.412	33.054	143.232	28.611	42
30 Oct. 1915	39.680	32.715	142.170	27.947	43
21 Nov. 1914	43.239	23.899	135.872	19.522	43
22 Nov. 1913	27.971	27.227	110.868	8.546	46
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	44

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾
20 Nov. 1915	6.210	18.797	49.216	22.762
13 „ 1915	6.450	18.549	51.085	23.148
6 „ 1915	5.915	18.234	50.432	29.183
30 Oct. 1915	5.814	17.646	49.617	27.913
21 Nov. 1914	5.452	9.341	39.194	14.418
22 Nov. 1913	5.703	10.651	47.939	2.385
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228

¹⁾ Sluitpost der activa.

SURINAAMSCH BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Anderc opeischb. schulden	Disconto's	Div. reken- ningen 1)
23 Oct. 1915....	708	936	1.082	867	1.364
16 „ 1915....	701	1.041	992	874	1.375
9 „ 1915....	685	1.032	964	860	1.436
2 „ 1915....	679	1.032	981	865	1.428
24 Oct. 1914....	1.011	1.005	981	751	255
25 Oct. 1913....	636	1.126	543	765	387
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 29 DECEMBER 1915.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 69.788.430	Government debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion „ 51.338.430
£ 69.788.430	£ 69.788.430

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 32.840.016
Rest	Other securities „ 112.075.710
Public deposits „ 49.677.317	Notes..... „ 34.479.175
Other deposits „ 111.972.557	Gold and silver coin
Seven-day and other bills.. „ 17.882	137.977
£ 179.532.878	£ 179.532.878

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
29 Dec. 1915	51.476	35.300	103.125	28.500	54.621
22 „ 1915	51.091	35.097	101.132	28.500	54.621
15 „ 1915	50.281	34.267	97.145	28.500	54.621
8 „ 1915	50.273	34.155	94.292	28.500	54.621
30 Dec. 1914	69.494	36.139	38.478	18.500	9.924
31 Dec. 1913	34.983	29.608
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Verh. Reserve tot dep.
29 Dec. 1915	32.840	112.076	49.677	111.973	34.617	21 ³ / ₈
22 „ 1915	32.840	102.450	53.135	98.734	34.444	22 ³ / ₈
15 „ 1915	32.840	96.865	52.136	94.169	34.464	23 ¹ / ₂
8 „ 1915	32.840	92.910	52.444	90.019	34.567	24 ¹ / ₄
30 Dec. 1914	14.808	106.236	26.933	128.055	51.804	33 ³ / ₈
31 Dec. 1913	13.199	52.138	10.256	61.087	23.826	33 ³ / ₈
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 ³ / ₈

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 31 DECEMBER 1915.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.477.258.000
davon Goldbestand	2.445.185.000
Reichskassenscheine 1).....	1.287.865.000
Noten anderer Banken	3.130.000
Wechsel	5.803.314.000
Lombardforderungen.....	12.939.000
Effekten	51.375.000
Sonstige Activa	272.229.000
Grundkapital	180.000.000
Reservefonds	80.550.000
Notenumlauf	6.917.922.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	2.359.012.000
Sonstige Passiva	370.626.000

1) Incl. Darlehenskassenscheine.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In miljoenen Mark.)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Darlehenskassen- scheine	
				Uitge- geven totaal	In kas bij de Reichs- bank
31 Dec. 1915	2.477	2.445	1.288	***	***
23 „ 1915	2.476	2.441	502	1.519	461
15 „ 1915	2.475	2.438	320	1.319	274
7 „ 1915	2.472	2.436	462	1.447	418
31 Dec. 1914	2.130	2.093	875	1.317	871
31 Dec. 1913	1.447	1.170	46
23 Juli 1914	1.691	1.357	65

Data	Wissels	Circu- latie	Rek. Crt.	Officieel dekkings- perccen- tage	Metaal- dekking opeischb. schulden
31 Dec. 1915	5.803	6.918	2.359	54	27
23 „ 1915	5.406	6.270	2.046	48	30
15 „ 1915	5.275	6.100	1.766	46	31
7 „ 1915	4.991	6.041	1.667	49	32
31 Dec. 1914	3.937	5.046	1.757	60	31
31 Dec. 1913	1.490	2.593	793	58	43
23 Juli 1914	751	1.891	944	93	60

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 30 Juli 1914 tot 28 Januari 1915 is geen weekstaat openbaar gemaakt. De met * geteekende posten komen sedert deze periode in den weekstaat voor. De bankbiljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitge- stelde wissels
30 Dec. 1915	5.015.287	352.088	***	429.200	1.804.200
23 „ 1915	5.070.563	352.280	990.450	385.368	1.838.704
16 „ 1915	5.026.399	357.723	974.102	366.754	1.845.985
9 „ 1915	4.940.026	356.500	978.432	317.054	1.852.459
31 Dec. 1914
2 Jan. 1914	3.507.680	638.570	1.976.360	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	1.541.080	—

Data	Beleening	* Buitgerw. voorsch. a/d. Staat	Bank- biljetten	Rek. Crt. Particu- lieren	Rek. Crt. Staat
30 Dec. '15	1.151.916	5.600.000	12.309.850	2.113.833	173.896
23 „ '15	1.161.093	5.000.000	13.201.110	3.033.195	362.835
16 „ '15	1.150.084	7.400.000	13.449.503	2.214.156	2.236.748
9 „ '15	630.246	7.400.000	14.070.471	2.940.454	155.849
31 Dec. '14
2 Jan. '14	796.230	—	6.034.620	712.610	328.420
23 Juli '14	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitent. saldi	Beleen. van buitent. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
14 Dec. 1915	162.307	42.620	480.000	60.292	604.243	142.906
9 „ 1915	164.072	41.699	480.000	60.021	592.832	154.130
2 „ 1915	167.799	38.713	480.000	59.607	590.435	156.432
25 Nov. 1915	165.252	38.266	480.000	59.529	558.475	185.344

V. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings- Percentage 1)
3 Dec. '15	325.181	32.681	51.356	407.966	13.969	81
26 Nov. '15	321.068	37.212	48.973	412.952	13.385	78
19 " '15	315.977	32.173	45.149	399.997	12.923	80
12 " '15	297.447	31.806	43.148	374.317	13.007	80
4 Dec. '14	230.912	32.020	9.844	251.067	3.970	90

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Besit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
31 Dec. 1915 ..	485.500	165.050	61.560	3.246.360
24 " 1915 ..	497.820	166.800	58.130	3.207.450
18 " 1915 ..	504.850	164.090	54.490	3.238.910
11 " 1915 ..	519.580	161.310	54.440	3.150.410
2 Jan. 1915 ..	330.900	99.000	31.850	2.182.880
3 Jan. 1914 ..	398.830 ¹⁾	—	1)	1.874.610
25 Juli 1914 ..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadclijk opvraagbaar	Op termijn	
31 Dec. 1915 ..	35.230	3.296.710	149.780	143.600
24 " 1915 ..	35.120	3.267.810	149.350	158.510
18 " 1915 ..	35.050	3.238.910	148.970	163.770
11 " 1915 ..	35.110	3.225.070	146.820	178.020
2 Jan. 1915 ..	49.120	2.000.000	91.990	117.170
3 Jan. 1914 ..	45.130	1.717.650 ¹⁾	1)	10.320
25 Juli 1914 ..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

1) Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 1 Januari 1916.

Het jaar 1915 spoedde onder het teeken der oorlogsconjunctuur ten einde. Voor de talrijke ondernemingen, die munt slaan uit Europa's ongeluk, was er dus geen enkele aanleiding tot pessimistische gezindheid. *Wall Street* inzonderheid scheidde van het oude jaar in vaste stemming, daar de *industriële* ondernemingen tot aan het einde van het eerste kwartaal van 1916 met orders overladen zijn. De prijzen van staal- en ijzerartikelen bewegen zich op zulk een hoog niveau, dat sommige spoorwegondernemingen hun orders royeeren. De *spoorwegen* maken nochtans in den laatsten tijd schitterende zaken en moeten zelfs wegens overbelasting het vervoer van sommige artikelen weigeren. De willige *Wall-Street*-houding werd, als gewoonlijk, door de *Nederlandsche* beurzen slaafs overgenomen. Door den lagen dollarstand wordt de omvang van zaken echter belemmerd. Belangstelling van betekenis bestond hier alleen voor aandelen *Steel Corporation* op geruchten, dat de dividendbetaling op de gewone aandelen hervat zal worden. *Anaconda's* werden matig gezocht in verband met den oplopenden prijs van het roode metaal en wegens de verhooging van het dividend van \$ 1 tot \$ 1,50. *Erie's* waren hier vrij vast (38¹⁰/₁₆—39¹⁰/₁₆) op het bericht, dat een bedrag van \$ 19.627.000 4 % 50-jarige obligatiën door een syndicaat onder leiding van J. P. Morgan & Co. is overgenomen.

De meeste belangstelling genoot echter de *locale* markt,

waar *scheepvaartfondsen* van een buitengewoon willige houding blijk gaven. Zoo stegen aandelen *Holland-Amerika* lijn 10 %, *Oostzee* 11 %, *Zeevaart* zelfs meer dan 100 %, op geruchten van den verkoop van een schip. Dit feit spreekt boekdeelen en zou op zich zelf reeds voldoende kunnen zijn om de buitengewone verdere koersrijzing van scheepvaartfondsen te verklaren. Immers, hiermede wordt de vooruitgang in de intrinsieke waarde van het scheepvaartbezit duidelijk geïllustreerd, vooruitgang, die op zijn beurt weder het gevolg is van het gebrek aan scheepsgelegenheid en dus, krachtens de wet van vraag en aanbod, van de stijgende scheepvaartvrachten. In de koersrijzing vindt daarenboven uitdrukking de gestegen financiële kracht der maatschappijen, gevolg van de reeds verdiende vrachten. Deze laatste omstandigheid zal reeds op zich zelf een blijvend hooger niveau van de aandelen van scheepvaartmaatschappijen, ook na den oorlog, wettigen. Voorzover het koerspeil evenwel boven dit niveau uitgaat en de verdere stijging der vrachtprijzen op den voet volgt, is zij min of meer kunstmatig en eischt de logica, dat dan ook de reactie in de vrachtprijzen, die komen moet zoodra de oorlog geëindigd is en alle landen in de scheepvaart op den grooten oceaan weer kunnen mededingen, eveneens op den voet gevolgd worde. In de koortsachtige rijzing van het oogenblik, waarbij men geen rekening met de toekomst houdt, schuilt dus wel degelijk een gevaar. Niet voor den speculant, die, scherp toeziende, van de rijzing profiteert en tijdig uit de markt loopt, ook niet voor den belegger, die zijn scheepvaart-aandelen reeds lang bezit en de intrinsieke waarde daarvan in den oorlog met sprongen heeft vooruit zien gaan, doch wel voor de breede schare meelopers, die op de hoogste koersen het materiaal in handen heeft gekregen en, — zooals voor enkele jaren geleden met rubberfondsen geschiedde, — de dupe zal worden van deze overdrijving. Hiermede is natuurlijk niet beweerd, dat de vrede noodzakelijkerwijze een paniekachtige daling voor scheepvaartfondsen brengen moet. Integendeel is, gelijk gezegd, te verwachten, dat de koersen zich blijvend aanmerkelijk boven het prijspeil zullen bewegen, dat vóór den oorlog gegolden heeft, iets waartoe ook de groote behoefte aan ruwe producten, vooral uit de Unie, zal medewerken.

Naast scheepvaartfondsen hebben *Rubberwaarden* in de laatste week van het jaar weer van een zeer willige houding blijk gegeven. (Amsterdam Rubbers gouden 185³/₄—192⁵/₈; Serbadjadi's 196—200) in aansluiting aan Londen, waar de prijs van het buigzaam product tot 4 sh. per pond is opgelopen tegen 2 sh. 9 d. enkele maanden geleden.

Van *bankaandelen* daalden *Ned. Ind. Handelsbank* van 167 tot 164 % in aansluiting aan de vrij scherpe daling der *claims*. Naar het schijnt was Duitschland, nu door de uitgifte van nieuw kapitaal de kans verminderd is zich de contrôle over deze maatschappij te verwerven, met groote verkoopporders in de markt.

Cultuurfondsen waren willig wegens de vaste houding van den suikerprijs en in verband met de hoogere *interindividuen* door enkele ondernemingen (*Krian*, *Suiker-Cultuur*) aangekondigd.

Petroleumfondsen werden bij gebrek aan belangstelling lager verhandeld.

Nederlandsche Nijverheidsoorten waren wederom willig, inzonderheid voor aandelen *Philip's Gloeilampen*, die voorbijgaand 14 % opliepen. Het slot was zwakker.

Zwak sluiten ook *Staatsfondsen*, die zich het geheele jaar, wegens den vulkaan waarop de landen thans leven, in neerwaartsche richting bewegen.

Ter beurze van *Parijs* werd schier uitsluitend aandacht geschonken aan het resultaat van de „*emprunt de la victoire*”, die ca. fr. 14.723 miljoen heeft opgebracht. Daar 60 % van dit bedrag met oude leeningen betaald wordt, is de opbrengst in contanten fr. 5.889 miljoen, waarmede de kosten van den oorlog slechts enkele maanden bestreden kunnen worden. Intusschen is uit de opbrengst van deze leening ca. fr. 2½ miljard van het bedrag ad fr. 7½ miljard door de Bank van Frankrijk aan de regering geleend, terugbetaald.

In de Engelse Pers heeft de uitgifte van 5 % *viijjarige schatkistwissels* tot onbeperkt bedrag, eenig protest uitgelokt. Men ziet hierin namelijk een verkapte leening, die bovengemelden vorm heeft aangenomen om houders van de 4½ % oorlogsleening te beletten van hun recht om hun schuldbrieven in een eventueel later uit te geven leening met hooger rentetype te converteren, gebruik te maken. Ook wordt gewezen op de nadeelge zijde, die de geforceerde verkoop van Amerikaanse fondsen naar New York heeft, daar de Londensche beurs hierdoor beroofd wordt van een groep waarden, waarin, in normale tijden de meeste handel plaats vindt.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mci	Mais Mci	Haver Mci	Tarwe Januari	Mais Januari	Lijnz. Januari
31 Dec. 1915 ..	125 ³ / ₈	76 ³ / ₈	47 ⁵ / ₈	9.15	4.95	11.90
24 „ 1915 ..	128 ¹ / ₈	76 ³ / ₄	47 ¹ / ₈	9.45	5.10	12.05
31 Dec. 1914 ..	129 ³ / ₈	73 ³ / ₈	53 ³ / ₄	—	—	—
31 Dec. 1913 ..	91 ¹ / ₈	68 ¹ / ₂	40 ⁷ / ₈	8.07	—	11.60
20 Juli 1914 ..	82 ¹)	56 ³ / ₈ 1)	36 ¹ / ₂ 1)	9.40 2)	5.38 2)	13.70 2)

1) per December. 2) per September.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	31 Dec.		Soorten.	31 Dec.	
	24 Dec.	24 Dec.		24 Dec.	24 Dec.
Tarwe	368	341	Haver 38 \bar{u} white clipped	12.60	12.75
Rogge No. 2 Western....	340	330	Lijnkoeken. Nd. Amer. van La Plata zaad....	150 ¹ / ₂	150 ¹ / ₂
Mais La Plata	235	220	Lijnzaad La Plata	395	395
Gerst 46 \bar{u} feeding	253	242			

Niettegenstaande over het algemeen de oogstberichten in de exportlanden zeer gunstig luiden en de voor export beschikbare hoeveelheden steeds grooter geraamd worden, blijven de prijzen in de importlanden stijgen.

De oorzaak hiervan is natuurlijk in de eerste plaats te vinden in de abnormaal hoge vrachten. De beschikbare stoombootruimte schijnt op het oogenblik onvoldoende om West-Europa van het noodige te voorzien. Het feit, dat Australië een grooten oogst heeft, hoe voordeelig aan den eenen kant voor Engeland, heeft het bezwaar, dat het de stoombootruimte, bestemd voor het vervoer van het graan van daar naar het moederland, zeer lang in beslag neemt, wat dit jaar een niet gering te schatten nadeel is.

Gedurende de laatste weken waren de verschepingen van tarwe zeer ruim, grooter in ieder geval dan de geraamde behoefte, maar ten gevolge van kleine verschepingen gedurende den zomer en den herfst zijn de voorraden vooral in Engeland ook nu nog niet bijzonder groot.

De London Grain, Seed and Oil Reporter schat het beschikbare surplus in de diverse exportlanden op ruim 20 miljoen tons en daarentegen de behoefte in de importlanden op slechts circa 12 miljoen tons. Bij de exportlanden zijn hier Rusland en Roemenië en bij de importlanden de Centrale mogendheden buiten beschouwing gelaten. Toch zijn in Noord-Amerika de prijzen in een maand ruim 20 % gestegen. In Argentinië liepen de prijzen in hetzelfde tijdsverloop eerder iets terug, waarschijnlijk ten gevolge van het feit, dat de vrachtverhooging der laatste tijden in de eerste plaats op Argentinië betrekking had.

Ook de markt voor voedergraan is natuurlijk geheel onder invloed van het vrachtvraagstuk. De verschepingen van mais van Argentinië blijven tamelijk klein en in Noord-Amerika is de nieuwe oogst nog niet beschikbaar. Bovendien houden de berichten, betreffende slechte kwaliteit aan, zoodat de kans op een groot export van Noord-Amerikaansche mais betrekkelijk gering is. De prijzen in Engeland blijven dan ook scherp stijgen.

De verschepingen van gerst waren in den laatsten tijd tamelijk ruim, maar bestonden voor een groot deel uit brouwergerst, die wegens den hoogen prijs niet voor veevoeder in aanmerking komt.

Daar de gewone exportlanden, als Rusland, Duitschland en Roemenië niet kunnen uitvoeren, is rogge gedurende den oorlog voor den wereldhandel een onbelangrijk artikel; slechts Noord-Amerika exporteert kleine hoeveelheden.

De stijging in de prijzen van lijnzaad ten gevolge van de stijging der vrachten veroorzaakte plotseling groote vraag ook voor het product lijnolie. Frankrijk toonde attentie voor Engelsche lijnolie en de kooplust voor lijnzaad had ten slotte ten gevolge, dat ook in Argentinië de prijzen belangrijk stegen. Noord-Amerika, dat ten gevolge van zijn eigen zeer kleinen oogst genoodzaakt zal zijn, voort te gaan met La Plata-lijnzaad te importeeren, was ten gevolge van gebrek aan scheepsruimte in Argentinië geen koper.

Lijnkoeken in de meeste landen vast gestemd, in N.-Amerika onder invloed van goede vraag voor eigen consumptie en exportvraag voor Skandinavië. Nederland was nog steeds geen koper, daar geen nieuwe consentsen afgegeven werden.

Markten in Nederland.

De Regeering, die nog steeds haar monopolie in tarwe en meel handhaaft, verhoogde deze week den tarweprijs van f 341,— op f 368,— als gevolg van de stijging in Noord-Amerika. Nog steeds beperkt de regeering haar inkoop tot Noord-Amerikaansche tarwe.

De mais-markt was natuurlijk onder invloed van de regeeringsmaatregelen. Slechts de geloste partijen blijven in handen der importeurs. De regeering, die de vorige week mais beschikbaar stelde in beperkte hoeveelheden tot f 220.—, kreeg daartoe zooveel aanvragen, dat zij zich in verband met de voorraden waarover zij beschikt, deze week van de markt terugtrok. Men verwacht, dat als zij weer aan de markt komt, de prijs hoger zal zijn.

Gerst is plotseling meer gevraagd, vooral voor brouwerijen. Voor veevoeder trekt het nog weinig attentie, daar mais bij het huidige prijsverschil geprefereerd wordt.

Voor haver bestaat geen belangstelling en de prijzen maken nieuwe importzaken onmogelijk.

Buitenlandsehe rogge is een artikel van weinig beteekenis geworden, daar het bijna alleen nog wordt gebruikt voor de branderij en voor roggebloem-fabricage; voor de gewone roggebrood-consumptie komt slechts de inlandsche rogge in aanmerking.

De lijnzaadhandel wordt geheel door de N. O. T. geregeld. In het eerste kwartaal 1916 mogen 50.000 tons geïmporteerd worden. Hiervan werden ongeveer 20.000 tons onlangs geplaatst door tusschenkomst van de N. O. T. tot f 395,—. De prijs zou nu hooger moeten zijn tengevolge van de hogere markten in Argentinië en de hogere vrachten. Lijnolie is tot stijgende prijzen goed gevraagd.

In lijnkoeken kwamen uiterst weinig zaken tot stand. Door hetgeen in mais gebeurd is, werd door velen een ingrijpen der regeering verwacht, wat den handel verlamde. De invoer zal evenwel op de gewone wijze door den handel geschieden, doch de N. O. T. zal een overeenkomst afsluiten met de importeurs betreffende de distributie.

IJZER EN STAAL.

Elders in dit blad vindt men een uitvoeriger overzicht over dezen tak van handel.

KOLEN.

Sinds het inwerkingtreden der nieuwe wet, uitgevaardigd door de Britsche Regeering, waardoor de geheele uitvoerhandel onder officieel toezicht wordt gesteld, is de toon van de markt buitengewoon vast geworden en, van sommige kanten hoort men voorspellen, dat de tegenwoordige hooge prijzen nog meer zullen stijgen in het begin van het nieuwe jaar.

Groote hoeveelheden kolen zijn nodig voor de vereenigde vloten der Entente, hetgeen natuurlijk den aanvoer voor particulier gebruik nog meer vermindert.

Het gebrek aan werklieden heeft een nadeeligen invloed gehad op de productie in de verschillende kolendistricten en de steeds toenemende moeilijkheid om booten te krijgen maakt het verschepen naar neutrale landen meer en meer lastig.

Ten einde een overzicht te geven van de hooge vrachten, die nu betaald worden voor kolentransporten, zij hier vastgesteld, dat in Januari 1915 booten bevracht werden van Cardiff naar Genua tegen een vracht van 18/6, terwijl in December voor dezelfde reis 65/- betaald werd door de verschepers.

Om in de meest dringende behoeften van Italië en andere landen aan de Middellandsche Zee te voorzien, hebben de kolen-importeurs groote inkoop in Amerika gedaan, vanwaar het transport zonder moeilijkheden schijnt geregeld te kunnen worden.

Noteering van „Best steam” te New Castle:

23 Dec. 1915 1.2/6 16 Dec. 1915 1.2/- 24 Dec. 1914 13/3

WOL.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
28 Dec. 1915	43 ¹ / ₂	35	32 ¹ / ₂	28	25
21 „ 1915	43	35	32 ¹ / ₂	28	25
28 Dec. 1914	25	26	25	21 ¹ / ₂	18 ¹ / ₂

De in de laatste week van dit jaar te Londen en te Liverpool gehouden veilingen gaven blijk van een zeer vaste stemming. Te Londen werden ong. 105.000 balen Australische, Nieuw-Zeelandsche en Kaapsche wol ter markt gebracht, waarvan

95.000 balen koopers vonden tot prijzen, die voor de beter soorten een avans van 15 à 20 % vertoonden; voor de andere kwaliteiten werd 5 à 7½ % meer besteed dan op vorige veilingen. Te Liverpool had de eerste publieke verkoop plaats van La Plata: er werden slechts 1300 balen aangeboden, van welke 1200 tegen zeer hooge prijzen werden verkocht. Lincoln Buenos Aires bracht zelfs 20¼ op, zijnde ca. 50 % meer dan een jaar geleden.

Ook in Argentinië is de markt voor het artikel zeer vast gestemd. Talrijke contracten per Juli-Augustus worden afgesloten, maar men verwacht, dat de productie ongeveer een vierde minder zal zijn dan het vorige jaar. Hier zoowel als aan de Engelsche markten zijn Noord-Amerika en Frankrijk de voornaamste koopers.

KATOEN.**NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.**
(Middling Uplands.)

	31 Dec. '15	24 Dec. '15	17 Dec. '15	31 Dec. '14	28 Dec. '13
New York.....	12.40 c	12.15 c	11.95 c	7.80 c	12.60 c
Liverpool.....	7.92 d	7.63 d	7.47 d	4.58 d	7.02 d

Ontvangsten, in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. tot 31 Dec. '15	Overeenkomstige perioden	
		1914-'15	1913-'14
Ontvangsten Gulf-Havens...	2680	3081	4146
„ Atlant. Havens	1478	1589	3084
Uitvoeren naar Gr. Britannië	960	1171	1992
„ „ 't Vasteland..	1174	1029	3167
„ „ Japan etc....	163	216	207

Voorraden in duizendtallen	31 Dec. '15	31 Dec. '14	31 Dec. '13
Amerik. havens.....	1751	1622	1068
Binnenland.....	1393	1184	893
New York.....	330	86	95
New Orleans.....	433	357	292
Liverpool.....		830	720

SUIKER.

Niettegenstaande de voortdurende daling te New York, bleef onze markt in de afgelopen week vast, de prijsloop voor Biet-suiker was per December f 23½—f 23¼, slot per Januari f 23½, per Mei f 24¼ Geraffineerd zeer vast.

Voor Java suiker oogst 1916 zijn de laatst betaalde prijzen f 11 à f 10½ voor No. 16 en hooger en f 13 à f 12¼ voor superieure Hoofdsuiker, voor vroege levering.

Door den oorlogstoestand blijft de wereldmarkt in twee van elkander onafhankelijke kampen verdeeld doordien de bietsuiker van Centraal Europa binnen de grenzen der voornaamste productielanden blijven moet en het grootste deel der wereld op Rietsuiker is aangewezen. De vrees voor overmaat van Europeesche bietsuiker in Centraal Europa heeft plaats gemaakt voor mogelijken suikernood, vooral in Duitschland, alwaar in het bedrijfsjaar Augustus 1914/September 1915, niet minder dan 560.000 tons ruwe suiker voor veevoeder-, spiritus- en gist-fabricatie verbruikt is. Een strooming is daar te lande dan ook ontstaan om de voor het nieuwe oogstjaar te beplanten oppervlakte weder uit te breiden.

In Rusland laat het vervoer dermate te wenschen over dat ook daar, volgens F. O. Licht, in sommige streken voor tekort gevreesd wordt.

Frankrijk produceert thans lang niet voldoende voor de eigen consumptie.

Volgens de statistici Willett & Gray wordt de wereldproductie voor het oogstjaar 1915/1916 getaxeerd op:
Bietsuiker 6.546.000 tons, tegen 8.289.000 tons in 1914/15
Rietsuiker 10.306.000 „ „ 9.953.000 „ „ „

Totaal 16.852.000 tons, tegen 18.242.000 tons in 1914/15

Op de statistiek van den zichtbaren wereldvoorraad valt geen peil te trekken, daar de gepubliceerde cijfers van voorraden bietsuiker in Centraal Europa ten deele dateeren van 1 September en zelfs die cijfers niet geheel betrouwbaar zijn. Wij laten die statistiek dus voorhands achterwege.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam loopende maand (zonder certificaat)	Londen			New York 96° Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java fob.	Americ. Granu- lated spot	
31 Dec. 1915....	23½	40/6	20/6	23/3	4,45 à 4,48
31 Dec. 1914....	14½	31/-	—	—	4,— à 4,01
31 Dec. 1913....	11¾	17/9	—	—	3,12 à 3,23

RUBBER.

De omstandigheden, waaronder de rubbermarkt in ons land verkeert en waarover in het volgend nummer een overzicht zal worden gegeven, hebben tengevolge, dat deze wekelijksche overzichten voorloopig alleen de Londensche markt zullen betreffen.

Weekoverzicht 26 Dec. 1915—1 Jan. 1916.

LONDEN. De afgelopen week was de markt zeer vast.

Notering van 28 December.	Van 31 December.
Hevea loco 3/9	4/-
Januari-Maart 3/8½	4/-
April-Juni 3/7½	3/11
Juli-December 3/4	3/7
Para 3/5	3/8½

KOFFIE.

(Ontleend aan het Maandbericht der Firma G. Duuring & Zoon.)

Rio. De ontvangsten waren gemiddeld 10,700 Balen per dag (13,400 Balen in 1914), tegen 15,800 Balen in de vorige maand. De verzendingen waren 253,000 Balen naar Europa en 50,000 Balen naar de Vereenigde Staten. De voorraad verminderde van 499,000 Balen op 483,000 Balen. De prijs steeg van 5250 reis op 5450 reis, de koers daalde van 12½ d. op 12¼ d.

Uitvoer van Rio de Janeiro van 1 Juli tot 30 November.

	1915	1914	1913
Naar Noord-Europa..	1,002,400 Bn.	192,900 Bn.	278,800 Bn.
„ Middell. Zee ..	242,100 „	172,400 „	285,500 „
EUROPA	1,244,500 Bn.	365,300 Bn.	564,300 Bn.
„ Vereen. Staten..	238,500 „	347,000 „	359,800 „
„ Kaapst. en La Plata	213,000 „	231,600 „	255,600 „
TOTAAL	1,696,000 Bn.	943,900 Bn.	1,179,700 Bn.

Santos. De ontvangsten bedroegen gemiddeld 45,100 Balen per dag (43,800 Balen in 1914), tegen 47,400 Balen in de vorige maand. De verzendingen waren 705,000 Balen naar Europa en 491,000 Balen naar de Vereenigde Staten. De voorraad vermeerderde van 2,162,000 Balen op 2,263,000 Balen. De prijs voor No. 4 steeg slechts van 5750 reis op 5800 reis.

Uitvoer van Santos van 1 Juli tot 30 November.

	1915	1914	1913
Naar Noord-Europa..	1,966,300 Bn.	1,243,100 Bn.	2,723,800 Bn.
„ Middell. Zee ..	433,600 „	391,300 „	806,000 „
EUROPA	2,399,900 Bn.	1,634,400 Bn.	3,529,800 Bn.
„ Vereen. Staten..	3,007,600 „	2,037,000 „	1,728,700 „
„ Kaapst. en La Plata	91,800 „	61,300 „	95,800 „
TOTAAL	5,499,300 Bn.	3,732,700 Bn.	5,354,300 Bn.

New York. Rio No. 7 bleef deze maand 7¼ \$cts. genoteerd. De afleveringen waren ook ditmaal belangrijk. De termijnmarkt gaf slechts tot geringen omzet aanleiding, 214,000 Balen, terwijl ook de noteeringen bijna geen verandering ondergingen, zijnde 6,66 \$cts. per Maart, 6,75 \$cts. per Mei en 6,93 \$cts. per September.

THEE.

(Ontleend aan het Maandbericht der Firma G. Duuring & Zoon.)

Gedurende deze maand werd één veiling gehouden en wel op 16 dezer, waarin aangeboden werden 10,746/1 en 12/2 Kisten Java Thee en 171/1 Sumatra Thee met uitzondering van 12/1 en 12/2 Kisten op N. O. T. conditiën. Hiervan werden verkocht 9728/1 Kisten Java Thee en 171/1 Kisten Sumatra, zoodat 1018/1 en 12/2 Kisten Java Thee bleven opgehouden.

De markt had een vast verloop en werden met uitzondering van gruisstee voor alle soorten hogere prijzen betaald.

Gebrokers liepen 3 tot 5 cts. boven de vorige veiling. Blad eveneens levendig gevraagd tot circa 6 cts. hogere prijzen. Notering voor gewoon blad 55/58 cts. Entrepôt, tegen 50/52 cts. op 25 November.

Nog werden deze maand van vroeger opgehoudene partijen 1120 Kisten uit de hand afgedaan.

De aanstaande veiling zal op 13 Januari plaats vinden.

VETTEN EN OLIËN.

Aanvoer der Grondstoffen voor de Margarine-Industrie in Oorlogstijd.

Daar, waar de Regeering den uitvoer van alle vetten en oliën heeft verboden, met uitzondering echter van het artikel „Margarine”, behoeft het nauwelijks betoog dat ten opzichte van den overzee-aanvoer der grondstoffen tot bereiding van dit produkt, groote moeilijkheden zijn gerezen, welke het nemen van bijzondere maatregelen door de „N. O. T.” noodzakelijk maakten.

Individuele inkoop ad libitum door Margarine-Fabrikanten kunnen niet meer geschieden.

Alle als zoodanig erkende Margarine-Fabrikanten zijn nu vereenigd tot een „Inkoop-Bureau”, dat in den Haag zetelt, en waaraan van de zijde der „N. O. T.” eene door haar benoemde „Commissie van Deskundigen” is toegevoegd.

Elke fabrikant stelt zijn geheele bedrijf, zoowel wat betreft zijne voorraden aan grondstoffen als zijne productie, onder Contrôle der „N. O. T.”, ten deze belichaamd in genoemde Commissie van Deskundigen.

De genoemde C. v. D. beoordeelt, aan hand der zich verschafte gegevens, in hoeverre aanvulling van voorraden der diverse benoemde Artikelen noodzakelijk geacht kan worden, waarna eventuele aankopen voor het Bureau geschieden.

Voor deze door de Commissie van Deskundigen vooraf goed te keuren inkoop, heeft de „N. O. T.” zich verbonden, consent te verlenen.

De gekochte hoeveelheden worden door de C. v. D. gedistribueerd onder de leden van het Bureau, naar rato van ieders verbruik.

De op deze wijze toebedeelde partijen mogen door de ontvangers niet aan derden verkocht, doch uitsluitend gebruikt worden tot verwerking in hunne fabriek.

Wanneer wij hieraan nog toevoegen, dat buitendien op den productie-verkoop een speciaal ingesteld Verbruiks-Contrôle-Bureau toezicht houdt, dan is hiermede in korte trekken aangegeven, aan welke strenge eischen de in ons land zoo belangrijke Margarine-Industrie zich heeft moeten onderwerpen, om haar bedrijf onder de huidige omstandigheden zonder onderbreking te kunnen voortzetten.

Alhoewel alle moeilijkheden nog geenszins tot het verleden behooren en steeds weder nieuwe hinderpalen alle aandacht vereischen, zoo mag toch met voldoening geconstateerd worden, dat dank zij de onvermoeide zorgen der „N. O. T.” deze bloeiende tak van nijverheid zich niet alleen heeft kunnen staande houden, doch dat ook de hoogst-belangrijke Export-handel zich ongebreideld heeft kunnen handhaven, terwijl hier te lande de détail-prijzen voor de Margarine-boter, in tegenstelling met die van zoovele andere onontbeerlijke levensmiddelen, gedurende den geheelen oorlog niet verhoogd behoeften te worden.

COPRA.

Dit voor onze Margarine Industrie zoo hoogst belangrijk artikel verkeert, wat onze markt betreft, momenteel sterk onder den invloed van de reglementeering van aanvoer en verbruik; van eene geregelde markt is dan ook geen sprake.

De noteering voor Java f.m.s. (fair merchantable sundried) is op f 35½ per 100 K.G. aan te nemen. De Londense markt was de laatste dagen willig, Ceylon f. m. s. 33.10/-.

NOTEERINGEN.

31 December 1915	f 35.75
30 November 1915	„ 36.25
31 December 1914	„ 42.—
31 „ 1913	„ 36.75
20-25 Juli 1914 (ong.)	„ 28.75

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

1 Jan. 1916. In de afgelopen week werden weinig zaken gedaan. Het aanbod van ruimte was beperkt, hetgeen toegeschreven wordt aan rekvisitatie van ruimte door de Britsche en Grieksche Regeeringen. Voor Nederlandsche rekening was geringe vraag naar ruimte voor graan, vermoedelijk omdat N. O. T. consenten moeilijk te krijgen waren en ook omdat de meeste bevrachters een afwachtende houding aannamen met het oog op het aan de Nederlandsche Regeering toegeschreven plan om zelf den mais-invoer in handen te nemen. Desniettegenstaande is de vracht voor graan van Noord-Amerika naar Nederland gestegen door verdere vraag van de Commission for Relief in Belgium, waarbij van invloed was het ontbreken van mededinging van Britsche schepen, sedert het dezen verboden is zonder bijzondere toestemming goederen tusschen buitenlandse havens te vervoeren.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/ R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
Juli 1914.	11 d.	7/3	1/11¼	1/11¼	12/-	12/-
29/31 Dec. 1913.	—	7/-	1/10½	1/10½	12/6	12/6
28/31 „ 1914.	—	—	9/3	7/-	70/-	50/-
20/25 „ 1915.	—	—	f 8.70	13/6	f 54.—	120/-
29/31 „ 1915.	—	—	„ 9.—	13/9	—	125/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijn- stutten)	Holland (pitch- pine)	Engeland (pitch- pine)
Juli 1914	f 12.—	24/6	75/-	77/6
29/31 Dec. 1913	—	—	82/6	85/-
28/31 „ 1914	—	—	—	120/-
20/25 „ 1915	—	—	—	315/-
29/31 „ 1915	—	—	f 225.—	—

ERTS.

Data	Bilbao Middles- bro'	Cartha- gena Middles- bro'	Grieken- land Middles- bro'	Poti Middles- bro'
	Juli 1914	4/3	5/4½	5/9
29/31 Dec. 1913	4/3	5/9	6/6	9/3
28/31 „ 1914	8/6	8/3	10/-	—
20/25 „ 1915	21/6	20/-	20/-	—
29/31 „ 1915	21/6	21/-	—	—

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bor- deaux	Genoa	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Cron- stadt
Juli 1914	fr. 7.—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-
29/31 Dec. 1913	5.75	7/6	8/-	13/-	3/9	—
28/31 „ 1914	13.—	18/-	21/-	17/6	f 5.50	—
20/25 „ 1915	43.—	65/-	70/-	40/-	„ 5.—	—
29/31 „ 1915	43.—	65/-	—	40/-	„ 5.—	—

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burma West Europa (rijst)	Vladivos- tock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
	Juli 1914	14/6	16/3	25/-
29/31 Dec. 1913	18/-	23/6	27/-	23/-
28/31 „ 1914	22/6	35/-	45/-	60/-
20/25 „ 1915	95/-	125/-	—	120/-
29/31 „ 1915	110/-	130/-	120/-	120/-

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch pine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVACHTEN.

De Rijnvaart wordt door den oorlogstoestand in bijzondere mate getroffen. De aanvoer bestaat thans nog slechts uit enkele voor de Ruhrhavens bestemde ladingen Zweedsch erts, terwijl in den normalen tijd dagelijks duizenden tonnen massale producten, zooals erts, hout en granen, voor den Beneden- en Bovenrijn bestemd, te Rotterdam en Amsterdam aankwamen. Ook aan de beurs te Ruhrort is het stil. Terwijl vóór den oorlog dagelijks een groot aantal schepen voor kolen, ijzer en fosfaat naar de zeehavens bevracht werden, staan nu de zaken nagenoeg stil.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Boven- rijn	Waterstand
	¼ lostijd	½ lostijd		
27-31 Dec. '15	0,32½	0,42½	—	hoog
17-24 „ „	0,40	0,50	—	hoog
24-31 Dec. '14	0,25	0,35	—	gunstig
24-31 Dec. '13	0,52½	0,62½	1,05	gunstig
20-24 Juli '14	0,60	0,70	1,05	gunstig

MOLESTVERZEKERING.

In de eerste weken van den oorlog bereikten de molestpremiën een ongewone hoogte (3 en 4 % naar Engeland); sedert daalden zij geleidelijk (thans ½ à ¾ %), behoudens een tijdelijke sterke stijging omstreeks 18 Februari 1915, in verband met den door Duitschland aangekondigen duikbootenoorlog. Verdere daling der premies gedurende de laatste zes maanden hebben assuradeuren voorkomen door voor verschillende risico's minimumtarieven in te voeren.